

Sygn. akt I C 418/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Alicja Zych

Protokolant: Jolanta Lisiowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 stycznia 2014 roku

sprawy z powództwa R. S. i S. S. (1)

przeciwko Towarzystwu (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od Towarzystwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz R. S. kwotę 42.417,30 zł (czterdzieści dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych trzydzieści groszy) z odsetkami ustawowymi od dnia 18 grudnia 2012 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od Towarzystwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz S. S. (1) kwotę 40.000 zł (czterdzieści tysięcy złotych) z odsetkami ustawowymi od dnia 18 grudnia 2012 roku do dnia zapłaty;

III. oddala powództwo w pozostałej części;

IV. koszty procesu między stronami wzajemnie znosi;

V. nieuiszczone koszty sądowe przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt I C 418/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 19 kwietnia 2013 roku R. S. i S. S. (1) domagali się zasądzenia od pozwanego Towarzystwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz powoda R. S., tytułem zadośćuczynienia i zwrotu kosztów pogrzebu, łącznie kwoty 80.417,30 wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 18 grudnia 2012 roku do dnia zapłaty oraz na rzecz powoda S. S. (1), tytułem zadośćuczynienia, kwoty 78.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 18 grudnia 2012 roku do dnia zapłaty. Nadto powodowie domagali się zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powodowie wskazali, że w dniu 31 sierpnia 2012 roku miał miejsce wypadek komunikacyjny, w wyniku którego śmierć poniósł ich ojciec S. S. (1). Winnym przedmiotowego wypadku był kierowca samochodu osobowego marki A., który posiadał wykupioną polisę ubezpieczenia OC u pozwanego.

Pismem z dnia 22 października 2012 roku powodowie wystąpili do pozwanego o wypłatę stosownych świadczeń, których wysokość określili na kwotę 203.964 zł, przy czym R. S. domagał się kwoty 103.964 zł, zaś S. S. (1) kwoty 100.000 zł.

W odpowiedzi pozwany, po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego i przyjęciu 80 % przyczynienia się zmarłego do zaistnienia szkody (zmarły nie miał zapiętych pasów bezpieczeństwa), wypłacił powodowi po 2 000 zł. tytułem zadośćuczynienia.

W ocenie powodów wypłacone na ich rzecz świadczenie jest rażąco niskie, zaś ustalone przyczynienie rażąco za wysokie.

Przechodząc do uzasadnienia wysokości swoich żądań powodowie wskazali, że kwotą odpowiednią tytułem zadośćuczynienia, w świetle obowiązujących przepisów, będzie kwota 100.000 zł na rzecz każdego z nich oraz tytułem zwrotu kosztów pogrzebu kwota 3.156,80 zł na rzecz R. S., pomniejszone o 20 % przyczynienie się zmarłego do powstania szkody, co daje kwoty wskazane w żądaniu pozwu (pозew, k.2 -12).

Pozwane Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. złożyło odpowiedź na pozew, w której domagało się oddalenia powództwa oraz zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych (odpowiedź na pozew k. 68- 74 akt sprawy).

Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie pozwany podniósł przede wszystkim, że przyczynienie się do zaistnienia szkody ustalone w trakcie postępowania likwidacyjnego, ustalone zostało prawidłowo. Za rażąco niskie uznał natomiast w tym zakresie stanowisko powodów.

Przechodząc do wysokości roszczeń wskazanych przez powodów pozwany podniósł, że powodowie w żaden sposób nie wykazali, by doznane przez nich cierpienia psychiczne doprowadziły do rozstroju zdrowia i powstania krzywdy w rozmiarze uzasadniającym przyznanie na ich rzecz zadośćuczynienia w żądanej wysokości. Odnosząc się natomiast do żądania wypłaty na rzecz R. S. zwrotu kosztów pogrzebu, to w ocenie pozwanego kwota wypłaconego w toku postępowania likwidacyjnego świadczenia, mając na uwadze 80 % przyczynienie zmarłego, w całości wyczerpuje żądanie powoda. Pozwany odniósł się również do żądania zasądzenia odsetek, które jego zdaniem, w sytuacji gdyby roszczenie powodów zostało uznane za zasadne, winny zostać zasądzone od dnia wyrokowania, albowiem to na ten dzień ustalony zostanie zakres szkody powodów.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 31 sierpnia 2012 roku w miejscowości S., pow. (...), miał miejsce wypadek komunikacyjny, uczestnikiem którego był m.in. pasażer samochodu osobowego marki A. (...), o nr rej. (...), ojciec powodów, S. S. (1). W wyniku tego wypadku S. S. (1), który nie miał zapiętych pasów bezpieczeństwa, przez co w chwili zdarzenia został wyrzucony z pojazdu, doznał licznych obrażeń ciała, skutkujących śmiercią (fakt bezsporny, dowód notatka urzędowa k. 1 akt VII K 156/13 oraz zeznania powoda R. S. k. 143v i 16v- 17 akt sprawy).

Winnym spowodowania przedmiotowego wypadku, na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Chełmie, wydanego w dniu 2 października 2012 roku, w sprawie sygn. akt VII K 156/13, uznany został M. S. (1). W dacie wypadku sprawca posiadał wykupioną, u pozwanego, obowiązkową polisę ubezpieczenia OC pojazdów mechanicznych (fakt bezsporny, dowód wyrok k. 169 akt VII K 156/13, kserokopia polisy k. 18).

Świadkiem przedmiotowego zdarzenia był powód R. S.. Brał on także bezpośredni udział w akcji ratunkowej i do czasu przyjazdu karetki pogotowia reanimował ojca. O fakcie śmierci ojca powód dowiedział się w szpitalu. Powód nie jest w stanie pogodzić się ze śmiercią ojca, który był dla niego bardzo ważną osobą. Rozpacзлиwa i dramatyczna walka o życie ojca zapadła powodowi w pamięć do tego stopnia, że mimo iż od przedmiotowego zdarzenia upłynęło prawie półtora roku powód miewa koszmary senne z tym związane, co przekłada się na problemy ze snem. Mimo, iż uczestniczył w kilku sesjach z terapeutą problemy senne nadal powracają, a ból po stracie ojca zmalał jedynie nieznacznie. U powoda można zaobserwować zaburzenia depresyjne, przejawiające się znacznym obniżeniem nastroju oraz reakcjami lękowymi. Pozostają one w jednoznacznym związku przyczynowym z przedmiotowym wypadkiem. Powód w codziennym życiu doświadcza stanów lęku, smutku, przygnębienia, co przekłada się na ogólne osłabienie energii i aktywności życiowej

oraz brak motywacji do pracy. Cały czas rozpamiętuje przedmiotowe zdarzenie (dowód opinia biegłego k. 117- 119 oraz zeznania świadka M. S. (2) k. 17- 17v oraz powoda R. S. k. 143v i 16v- 17 akt sprawy).

Powód S. S. (1) o wypadku i śmierci ojca dowiedział się będąc w pracy. Od chwili śmierci ojca, powód każdego dnia wspomina ojca. Mimo iż, podobnie jak brat, powód korzystał z pomocy psychologa, to ból po stracie ojca zmalał jedynie nieznacznie. Powodowi brak częstych kontaktów z ojcem, rozmów, spotkań, wspólnych prac. U powoda można zaobserwować trudności adaptacyjne do nowej sytuacji, które swój początek mają w przedmiotowym zdarzeniu i trwają nieprzerwanie do chwili obecnej. Cały czas powodem targają silne uczucia smutku i przygnębienia. Bezpośrednio po śmierci ojca u powoda zaistniały objawy kryzysu emocjonalnego, dezorientacji oraz derealizacji. Powód ma także poczucie zmiany jakości życia rodzinnego i osobistego, co dodatkowo negatywnie wpływa na jego psychikę (dowód opinia biegłego k. 112- 114 oraz zeznania świadka B. S. k. 17v oraz powoda S. S. (1) k. 144 i 17- 17v akt sprawy).

Pismem z dnia 22 października 2012 roku (doręczonym pozwanemu dnia 23 października 2013 roku), powodowie wystąpili do pozwanego z żądaniem zapłaty na swoją rzecz tytułem zadośćuczynienia oraz zwrotu kosztów pogrzebu łącznie kwoty 203.964 zł, przy czym dla powoda R. S. kwoty 103.964 zł, zaś na rzecz S. S. (1) kwoty 100.000 zł. Pozwany po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego uznał swoją odpowiedzialność co do zasady i decyzją z dnia 17 grudnia 2012 roku przyznał powodom tytułem zadośćuczynienia kwoty po 10.000 zł oraz tytułem zwrotu kosztów pogrzebu kwoty 250 zł na rzecz S. S. (1) oraz 3.696 zł na rzecz R. S., które pomniejszył o ustalone 80 % przyczynienie się zmarłego S. S. (1) do zaistnienia szkody i wypłacił powodom R. S. kwotę 2.739,50 zł oraz S. S. (1) kwotę 2.050 zł (okoliczność bezsporna, dowód kserokopia dokumentacji z akt szkody k. 19- 37 akt sprawy)

Aktualnie obaj powodowie cały czas silnie przeżywają tragedię śmierci ojca. Mimo, iż bracia wspierają się wzajemnie, jak również uzyskują wsparcie od swoich bliskich, to ból i poczucie krzywdy nadal są silne i nie ustępują mimo upływu czasu. Powoda R. S. stale dotykają problemy ze snem, wracają traumatyczne chwile z momentu reanimacji ojca. Powód S. S. (1) nie potrafi pogodzić się z brakiem ojca, ciągle odwiedza grób ojca, rozpamiętuje wspólnie spędzony czas. Obecny stan zdrowia psychicznego obu powodów pozwala na stwierdzenie, że powinni oni skorzystać ze wsparcia psychologicznego (dowód opinie biegłego k. 112- 114, 117- 119).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej dowodów, w szczególności zaś dokumentów: notatki urzędowej oraz wyroku, znajdujących się w aktach sprawy karnej Sądu Rejonowego w Chełmie, sygn. akt VII K 156/13, opinii biegłego psychologa J. K., zeznań świadków M. S. (2) i B. S. oraz powodów.

Dowody w postaci dokumentów nie były przez strony kwestionowane. Warto również zauważyć, że dotyczyły okoliczności między stronami bezspornych oraz, że korzystają z domniemania wynikającego z art. 244 kpc.

W całości na wiarę zasługują, zdaniem Sądu, zeznania świadków M. S. (2) i B. S.. Zeznania te są jasne, spójne i co istotne w pełni korelują z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności zaś zeznaniami powodów oraz opiniami biegłego.

Z tych samych powodów za wiarygodne w całości sąd uznał zeznania powodów.

Sąd w całości obdarzył przymiotem wiarygodności także złożone do akt sprawy opinie, sporządzone przez psychologa J. K.. W ocenie Sądu opinie te są jasne i w pełni odpowiadają na postawione przez sąd pytania. W ocenie Sądu pismo pozwanego z dnia 16 grudnia 2013 roku (data wpływu do Sądu), stanowi swoista polemikę z opiniami, jednakże nie zawiera żadnych merytorycznych zarzutów mogących realnie podważyć wartość dowodową tych opinii (k. 134 akt sprawy). Wbrew twierdzeniom pozwanego biegły w sporządzonych opiniach, o czym wyżej jednoznacznie wyjaśnił wszystkie istotne kwestie, związane z odczuciami towarzyszącymi powodom po śmierci ojca, szczególnie zaś z uczuciem żalu. Ze złożonych opinii oraz znajdujących się w aktach zeznań świadków oraz powodów jednoznacznie wynika, że ból jaki towarzyszył powodom, a związany ze stratą ojca, był znaczny, nawet mimo wsparcia ze strony rodziny. Nie bez znaczenia jest również fakt, że biegły przedmiotowe opinie sporządził po przeprowadzeniu badania powodów. Co więcej, pozwany mimo, iż sporządzone opinie traktuje jako bezwartościowe nie wystąpił z inicjatywą

dowodową w tym zakresie. Nie domagał się sporządzenia opinii uzupełniającej, czy też nowej opinii. Dla porządku podnieść należy, że w praktyce ugruntowane zostało stanowisko, zgodnie z którym jeżeli dla rozstrzygnięcia sporu niezbędne jest posiadanie informacji specjalnych, to mimo zasady kontradiktoryjności procesu, sąd winien z urzędu dopuścić dowód z opinii biegłego (vide np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2013 roku, sygn. akt II CSK 422/12, LEX nr 1314390). W realiach niniejszej sprawy inicjatywa dowodowa (vide art. 6 kc) leżało po stronie powodów, którzy wnioskiem o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego psychologa zawarli w pozwie. Sąd dowód ten dopuścił, a biegły, zgodnie z postanowieniem Sądu w tym zakresie, opinię sporządził. W sytuacji zatem kiedy pozwany z opinią tą się nie zgadzał lub też uważał ją za bezwartościową winien przejąć inicjatywę dowodową i zgłosić kontr dowód. Tego jednakże pozwany, mimo iż był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, nie uczynił. W tej sytuacji Sąd mając na uwadze po pierwsze fakt, iż przedmiotowa opinia sporządzona rzetelnie, poprawnie i zgodnie ze sztuką i wiedzą medyczną, po drugie zaś stojąc na straży równości stron postępowania wstrzymał się z działaniem z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie jedynie w części.

W pierwszej kolejności określić należy, że między stronami bezsporna była podstawa odpowiedzialności pozwanego i jedynie dla porządku przypomnieć należy, iż wynika ona z treści art. 822 kc w zw. z art. 34 ust. 1, art. 35 i art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Powyższe przepisy wskazują, że z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

Istotnym jest również, że w przedmiotowej sprawie, z uwagi na datę zaistnienia zdarzenia, z którym powodowie łączą powstanie szkody zastosowanie mają wprost przepisy art. 446 § 1 i 4 kc.

W stanie faktycznym rozpoznawanej sprawy powodowie, w następstwie śmierci osoby bliskiej- ojca, doznali wstrząsu psychicznego skutkującego rozstrojem zdrowia oraz zdestabilizowaniem ich dotychczasowego życia. Należy zauważyć, że o ile żałoba nie jest jednostką chorobową, to jednak u powodów przeżycia z nią związane wywołały trwałe skutki w sferze zdrowia psychicznego.

W realiach sprawy okolicznością bezsporną była bezprawność zawinionego działania kierowcy samochodu A., za którego odpowiedzialność ponosi pozwany, potwierdzona została wyrokiem skazującym w postępowaniu karnym, którym z mocy art. 11kpc sąd pozostaje związany. Nie ulega również wątpliwości, że rodzina, jako związek najbliższych osób, które łączy szczególna więź wynikająca najczęściej z pokrewieństwa i zawarcia małżeństwa, podlega ochronie prawa. Dotyczy to odpowiednio ochrony prawa do życia rodzinnego obejmującego istnienie różnego rodzaju więzi rodzinnych. Dobro rodziny jest nie tylko wartością powszechnie akceptowaną społecznie, ale także uznaną za dobro podlegające ochronie konstytucyjnej. Artykuł 71 Konstytucji stanowi, że Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej ma obowiązek uwzględniania dobra rodziny. Wiąż rodzinna odgrywa doniosłą rolę, zapewniając członkom rodziny m.in. poczucie stabilności, wzajemne wsparcie obejmujące sferę materialną i niematerialną oraz gwarantuje wzajemną pomoc w wychowaniu dzieci i zapewnieniu im możliwości kształcenia. Należy zatem przyjąć, że prawo do życia rodzinnego i utrzymania tego rodzaju więzi stanowi dobro osobiste członków rodziny i podlega ochronie.

Reasumując powyższe rozważania, należy wskazać, iż spowodowanie wypadku komunikacyjnego, w którym śmierć poniósł ojciec powodów zamieszkujący z jednym z nich (synem R.) w jednym gospodarstwie domowym, z drugim z powodów (synem S.) będący w stałym bliskim kontakcie, było bezprawnym naruszeniem ich prawa do życia w pełnej

rodzinie, prawa do utrzymania więzi rodzinnych i wywołało krzywdę wymagającą kompensaty finansowej, o jakiej mowa w art. 446 § 4 kc.

Na podstawie wskazanego wyżej przepisu kompensowana jest krzywda, a więc szkoda niemajątkowa wywołana naruszeniem dobra osobistego, polegająca na psychicznych cierpieniach pokrzywdzonego. Ustalenie krzywdy i jej rozmiaru ma podstawowe znaczenie dla określenia wysokości odpowiedniej sumy, która miałaby stanowić jej pieniężną kompensatę. Przy oznaczeniu zakresu wyrządzonej krzywdy za konieczne uważa się uwzględnienie rodzaju naruszonego dobra, zakresu, tj. natężenia i czasu trwania naruszenia, trwałości skutków naruszenia i stopnia ich uciążliwości, a także stopnia winy sprawcy i jego zachowania po dokonaniu naruszenia (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2006 roku, sygn. akt IV CSK 99/05, LEX nr 198509, z dnia 1 kwietnia 2004 roku, sygn. akt II CK 131/03, LEX nr 327923, z dnia 19 sierpnia 1980 roku, sygn. akt IV CR 283/80, OSN 1981, nr 5, poz. 81 oraz z dnia 9 stycznia 1978 roku, sygn. akt IV CR 510/77, OSN 1978, nr 11, poz. 210).

W realiach sprawy ustalono jednoznacznie, że istotne cierpienia psychiczne powodów, znacząco wykraczają poza okres żałoby charakterystyczny dla kręgu kulturowego, w którym funkcjonują i mają charakter względnie trwałe, uzależniony od podjętej terapii. Opiniujący w sprawie biegły psycholog nie tylko stwierdził przedłużoną reakcję żałoby, lecz także zdiagnozował u powodów zaburzenia następcze. Wnioski zawarte w opiniach korelują z faktami ustalonymi w sprawie i wysuwany, w oparciu o nie oraz zasady doświadczenia życiowego, wnioskowaniami Sądu. Sąd wziął również pod uwagę fakt, że powodowie w dacie zdarzenia byli już dorosłymi osobami, posiadają własne rodziny, jednakże co istotne więzy łączące ich z ojcem nadal pozostały silne. Zmarły mieszkał wspólnie z powodem R. S. i jego rodziną, zaś z powodem S. S. (1) utrzymywał stały kontakt, odwiedzał syna i jego rodzinę, a równie często powód dowiedział ojca. Ustalony stan faktyczny pozwala na stwierdzenie, że cała rodzina S. żyła w bardzo bliskich relacjach, a osiłą i wspólnym jej mianownikiem była osoba zmarłego S. S. (1). Jego nagła i niespodziewana śmierć niewątpliwie wpłynęła na zakres, rodzaj oraz trwałość odczuwanych przez powodów emocji i cierpienia psychicznych po utracie bliskiej osoby. Również świadomość nieodwracalnych skutków zdarzenia odbiła się niezwykle silnie na ich psychice i mimo, że mogą liczyć na wzajemne wsparcie oraz wsparcie bliskich, to ból i rozpacz po stracie ojca cały czas towarzyszy im w życiu codziennym.

W judykaturze akcentuje się, że na rozmiar krzywdy związanej ze śmiercią osoby bliskiej mają przede wszystkim wpływ dramatyzm doznań, poczucie osamotnienia i pustki, wstrząs psychiczny, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem odejścia osoby bliskiej, stopień w jakim pokrzywdzony potrafił się znaleźć w nowej rzeczywistości. Bez powtarzania dokonanych ustaleń, należy tylko zaakcentować, że na skutek śmierci ojca powodowie odczuwają trwałą pustkę, której nie sposób zapłacić, mimo (o czym wyżej) wsparcia udzielanego przez bliskich. Tragiczna śmierć ojca wpłynęła istotnie i trwale na emocjonalne i społeczne funkcjonowanie powodów. Stali się on bardziej wycofani. Ich bliscy postrzegają ich inaczej. Żona R. S. M. S. (2) jednoznacznie wskazała, że mąż zmienił się po przedmiotowym wypadku, mocno przeżywa śmierć ojca, zdarza mu się płakać, ma problemy ze snem. Syn S. S. (1) B. S., zeznał natomiast, że powód nie pogodził się do końca ze śmiercią ojca, tak jak często odwiedzał go za życia, tak teraz często jeździ na cmentarz, często również wspomina ojca.

W tym miejscu wypada odnieść się do kwestii przyczynienia podniesionej przez obie strony procesu. Dla porządku przypomnieć należy, że pozwany przyczynienie się zmarłego S. S. (1) ustalił na 80 %, zaś w ocenie powodów przyczynienie się ich ojca do powstania szkody ustalić należało na 20 %.

Nie negując zatem okoliczności w jakich doszło do przedmiotowego wypadku, jak również faktu, że zmarły S. S. (1) nie miał zapiętych pasów bezpieczeństwa, należy podkreślić, że konstrukcja zadośćuczynienia jako swoistej rekompensaty za doznana szkodę nie nakłada na Sąd obowiązku zmniejszenia zadośćuczynienia nawet w sytuacji ustalenia, że takie przyczynienie rzeczywiście miało miejsce (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2009 roku, sygn. akt IV CSK 249/09, Lex nr 677896).

Ustalenie przyczynienia się jest warunkiem wstępnym, od którego w ogóle zależy możliwość rozważania zmniejszenia odszkodowania, i warunkiem koniecznym, lecz niewystarczającym, gdyż samo przyczynienie nie

przesądza zmniejszenia obowiązku naprawienia szkody, a ponadto stopień przyczynienia się nie jest bezpośrednim wyznacznikiem zakresu tego zmniejszenia. O tym jednak, czy obowiązek naprawienia szkody należy zmniejszyć, ze względu na przyczynienie się, a jeżeli tak - w jakim stopniu należy to uczynić, decyduje sąd w procesie sędziowskiego wymiaru odszkodowania w granicach wyznaczonych przez art. 362 k.c. Decyzja o obniżeniu odszkodowania jest zatem tylko i wyłącznie uprawnieniem sądu, a rozważanie wszystkich okoliczności in casu w wyniku konkretnej i zindywidualizowanej oceny jest jego powinnością. Do okoliczności o których mowa w art. 362 k.c. zaliczają się zarówno czynniki subiektywne, jak i obiektywne, w tym wina lub nieprawidłowość zachowania poszkodowanego (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 30 października 2012 roku, sygn. akt sygn. akt I ACa 239/12). Należy również podkreślić, że w art. 446 § 4 kc brak jest jednoznacznych, jasnych kryteriów na podstawie których Sąd winien ustalić wysokość należnego, rozumianego jako odpowiedniego, poszkodowanemu zadośćuczynienia. Użyty w tym przepisie zwrot "suma odpowiednia" pozostawia Sądowi ocenę, które z przesłanek i w jakim zakresie wpływają na ustalenie tej wysokości.

Dokonując zatem oceny całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Mając na uwadze charakter doznanej szkody, okoliczności jej powstania oraz trwałość jej następstw Sąd uznał, że kwotą odpowiednią, w rozumieniu art. 446 § 4 kc, należną powodom tytułem zadośćuczynienia będzie kwota 40.000 zł na rzecz każdego z nich.

Na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc Sąd zasądził odsetki ustawowe od zasądzzonego roszczenia. Zgodnie, bowiem z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 roku, Nr 124, poz. 1152 ze zm.) oraz art. 817 § 1 kc zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. W sprawie niniejszej powodowie żądanie takie zgłosili w dniu 23 października 2012 roku, tak więc mogli domagać się zasądzenia odsetek już od 24 listopada 2012 roku, jednakże z uwagi na związanie żądaniem pozwu (vide art. 321 § 1 kpc) Sąd zasądził od dnia 18 grudnia 2012 roku, tj. od dnia następnego po wydaniu przez pozwanego decyzji o przyznaniu na rzecz powodów stosownych świadczeń, uznając że w tej dacie możliwym było ustalenie przez pozwanego wszelkich negatywnych następstw przedmiotowego zdarzenia i rozmiaru wynikających z niego szkody powodów .

Odnosząc się do roszczenia o zwrot kosztów pogrzebu należy przypomnieć, że w świetle art. 446 § 1 kc jeżeli wskutek uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia nastąpiła śmierć poszkodowanego, zobowiązany do naprawienia szkody powinien zwrócić koszty leczenia i pogrzebu temu, kto je poniósł. W ocenie Sądu ustalony powyżej stan faktyczny nakazywał określić szkodę powoda R. S. na dochodzoną pozwem kwotę 2.417,30 zł. Należy podkreślić, że w toku postępowania likwidacyjnego pozwany nie negował wysokości poniesionych przez powoda wydatków związanych z pogrzebem ojca. Spór w tym zakresie dotyczy jedynie wysokości ustalonego przez pozwanego przyczynienia i w konsekwencji obniżenia kwoty należnej do wypłaty na rzecz powoda.

W tym miejscu ponownie odnieść należy się do podnoszonej w niniejszej sprawie kwestii przyczynienia i ponownie wskazać, że samo ustanie przyczynienia poszkodowanego nie nakłada na Sąd obowiązku zmniejszenia odszkodowania, ani nie przesądza o stopniu tego zmniejszenia (vide wyrok Sądu z dnia 19 listopada 2009 roku, sygn. akt IV CSK 249/09, Lex nr 677896 oraz por. wyrok tego Sądu z dnia 12 września 2013 roku, sygn. akt IV CSK 87/13, Lex nr 1383297).

Nie mniej jednak będąc związanym żądaniem pozwu (vide art. 321 kpc) zasadnym jest zasądzenie na rzecz powoda R. S. odszkodowania w wysokości żądanej przez niego w pozwie, tj. kwoty 2.417,30 zł.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu uzasadnia treść art. 100 kpc w zw. z art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2008 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Mając na uwadze fakt, iż strony utrzymał swoje stanowiska w sprawie praktycznie po połowie zasadnym było w ocenie Sądu skorzystanie z wyjątku przewidzianego we wskazanych wyżej przepisach i zniesienie między stronami kosztów procesu oraz nieobciążanie ich kosztami postępowania.

Mając powyższe na względzie Sąd orzekł jak w sentencji.